

چکیده یافته‌های طرح آمارگیری کذران وقت در نقاط شهری

بهار ۱۳۹۴

مرکز آمار ایران

دفتر جمعیت، نیروی کار و سرشماری

مقدمه

گردآوری آمارهای گذران وقت افراد جامعه از موضوعاتی است که در سال‌های اخیر مورد توجه برنامه‌ریزان و محققان مطالعات اقتصادی و اجتماعی در بسیاری از کشورها قرار گرفته است. بررسی متوسط زمان سپری شده توسط افراد جامعه در هر گروه فعالیت و در نتیجه شناخت الگوی گذران وقت افراد در هر یک از گروه‌های مختلف اجتماعی مبنایی برای برنامه‌ریزی در زمینه مسائل اجتماعی - اقتصادی کشور را فراهم می‌نماید.

طرح آمارگیری گذران وقت با هدف ارائه اطلاعات مربوط به شناخت نوع و مدت زمان فعالیت‌های انجام شده توسط افراد جامعه و بررسی تغییرات شیوه‌ی زندگی افراد، نخستین بار برای یک دوره آماری یک ساله در فصول پاییز و زمستان سال ۱۳۸۷ و بهار و تابستان ۱۳۸۸ توسط دفتر جمعیت، نیروی کار و سرشماری تهیه، طراحی و اجرا شد.

از آنجا که این طرح بر اساس تجربیات سایر کشورها و استفاده از تعاریف و طبقه‌بندی‌های بین‌المللی طراحی و اجرا شده است، می‌تواند برای ارائه آمارها و شاخص‌ها، در سطح ملی مورد استفاده قرار گیرد. این امر امکان مقایسه با آمارهای بین‌المللی در زمینه الگوی گذران وقت را نیز فراهم می‌سازد.

دوره آماری بعدی این طرح در فصل‌های پاییز و زمستان سال ۱۳۹۳ و بهار و تابستان سال ۱۳۹۴ در نقاط شهری کشور اجرا شد. مجموعه حاضر به نتایج این طرح در بهار سال ۱۳۹۴ اختصاص دارد. در این آمارگیری جمع‌آوری اطلاعات توسط خانوار به روش خود تکمیلی انجام شد. به این ترتیب که خانوار با توجه به توضیحات مأمور آمارگیر و راهنمای خانوار که در اختیار وی قرار می‌گرفت شرح فعالیت‌های خود را در طول یک شبانه روز به تفکیک دوره‌های زمانی ۱۵ دقیقه‌ای به طور دقیق و شخصاً در پرسشنامه ثبت کرده و در زمان مراجعه مأمور آمارگیر تحویل وی می‌داد. همچنین در این طرح حوزه‌های خانوارهای نمونه از چارچوب سرشماری عمومی نفوس و مسکن سال ۱۳۹۰ انتخاب و فهرست‌برداری مجدد قبل از زمان اجرای طرح در فصل پاییز ۱۳۹۳ انجام شده است. به منظور برآورد تغییرات متوسط زمان سپری شده توسط افراد برای فعالیت‌های مختلف، از روش نمونه‌گیری چرخشی استفاده شده است.

تعاریف و مفاهیم^۱

اعضای حاضر خانوار

منظور از اعضای حاضر خانوار آن دسته از اعضای خانوار است که هنگام مراجعه‌ی مأمور آمارگیر در محل اقامت خانوار حضور دارند و یا در محل کار، مدرسه و .... هستند و پس از پایان کار روزانه، تعطیلی مدرسه و .... به محل اقامت خانوار باز می‌گردند.

سن

منظور از سن، تعداد سال‌های کاملی است که از زمان تولد فرد گذشته است.

گروه فعالیت‌های گذران وقت

تمامی فعالیت‌هایی که فرد در طول یک شبانه‌روز انجام می‌دهد بر اساس طبقه‌بندی بین‌المللی فعالیت‌ها برای آمارهای گذران وقت ICATUS^(۲) به پانزده گروه اصلی تقسیم می‌شوند. هر یک از این گروه‌ها یک گروه فعالیت به شمار می‌روند. مصادیق هر یک از گروه‌های اصلی فعالیت به شرح زیر است^(۳):

۱- کار برای شرکت‌ها، موسسات غیرانتفاعی و دولت (کار در بخش رسمی)

این گروه شامل فعالیت‌های زیر می‌باشد:

- تمام فعالیت‌هایی که در ارتباط با اشتغال در شرکت‌ها یا شبه شرکت‌ها، موسسات غیرانتفاعی و دولت (اشتغال در بخش رسمی) انجام می‌شود.
- اشتغال با حقوق و بدون حقوق صرف نظر از بخش صنعتی محل فعالیت و وضعیت اشتغال.
- کار انجام شده به صورت کارآموزی، اینترنتی و آموزش ضمن خدمت.
- استراحت‌های کوتاه طی ساعات کاری و منتظر ماندن به علت تأخیرهای مربوط به کار.
- شرکت در برنامه‌های آموزشی و مطالعاتی در زمان رسمی کار.
- فعالیت‌هایی که مستقیماً به شغل فرد مربوط نمی‌شود اما نوعاً هنگامی که فرد در محل کار است یا در محدوده زمانی که معمولاً فرد در محل کار حضور دارد، انجام می‌شود. این موارد شامل زمان معطلی فرد هنگامی که منتظر شروع کار است و کمی بعد از اتمام کار و وقت ناهار و یا وقفه‌های بلندمدت مشابه در جریان کار می‌باشد.

۱- با توجه به این که پس از انتشار چکیده نتایج فصل پاییز، سؤالاتی توسط کاربران محترم آمار مطرح گردیده است، توضیحات مختصری در خصوص طبقه بندی فعالیت‌های گذران وقت به منظور رفع ابهام و شفاف سازی مفاهیم آن به این بخش افزوده شده است.

۲- International classification of activities for time – use statistics

۳- مطالب مربوط به شرح گروه‌های اصلی فعالیت با تغییرات مختصر از کتاب «طبقه‌بندی فعالیت‌ها برای گذران وقت در ایران»، ۱۳۸۶؛ نقل شده است.

- فعالیت‌های مربوط به جستجوی این نوع کار یا راه‌اندازی کسب و کار.
  - رفت و برگشت به محل کار
- توضیح:** اصطلاح «بخش رسمی» تمام بخش‌های سازمانی بجز بخش خانوار را شامل می‌گردد.

۲- کار برای خانوار در فعالیت‌های تولیدی ابتدایی

این گروه شامل فعالیت‌های زیر می‌باشد:

- هرگونه فعالیتی که توسط خانوار در ارتباط با تولید کالاهای ابتدایی برای عرضه به بازار و یا مصرف نهایی خود انجام می‌گیرد. فعالیت فرد در صورتی به عنوان تولید ابتدایی طبقه‌بندی می‌شود که در ارتباط با فعالیت‌های اقتصادی، کشاورزی، شکار، جنگلداری، ماهیگیری یا معدن باشد.
- تمامی فعالیت‌های مرتبط با جمع‌آوری، توزیع و ذخیره‌سازی آب.
- شرکت درگردهمایی‌ها یا کلاس‌های آموزشی و نیز فعالیت‌های مطالعاتی که به طور مستقیم مرتبط با کار شخص در فعالیت‌های تولیدی ابتدایی خانوار است.
- فعالیت‌هایی که در ارتباط با تهیه مواد یا ملزومات اولیه برای کار و نیز فروش یا رد کردن حاصل کار انجام می‌گیرد.
- فعالیت‌های مربوط به جستجوی این نوع کار یا راه‌اندازی کسب و کار.
- رفت و برگشت به محل کار.

توضیح: در این گروه فعالیت فرض بر این است که برنامه زمان کار در مقایسه با بخش رسمی عموماً از رسمیت کمتری برخوردار بوده و انعطاف‌پذیرتر است. بنابراین، این گروه اصلی شامل وقفه‌های کوتاه هنگام کار و وقفه نهار نمی‌باشد. فعالیت‌های همراه با این وقفه‌های کوتاه در هنگام کار در گروه‌های مربوط خود طبقه‌بندی شده‌اند.

۳- کار برای خانوار در فعالیت‌های تولیدی غیرابتدایی

این گروه شامل فعالیت‌های زیر می‌باشد:

- تمامی فعالیت‌هایی که توسط بنگاه‌های خانوار در ارتباط با تولید کالاهای غیرابتدایی برای فروش یا خود مصرفی انجام می‌شود^(۴).
- فعالیت‌هایی که در ارتباط با تهیه مواد یا ملزومات اولیه برای کار و فروش یا رد کردن حاصل کار انجام می‌گیرد.
- شرکت در گردهمایی‌ها یا کلاس‌های آموزشی و نیز فعالیت‌های مطالعاتی که به طور مستقیم مرتبط با کار شخص در فعالیت‌های تولیدی غیر ابتدایی است.
- فعالیت‌های مربوط به جستجوی این نوع کار یا راه‌اندازی کسب و کار.
- رفت و برگشت به محل کار.

توضیح: در این گروه فعالیت فرض شده‌است که برنامه زمان کار در مقایسه با بخش رسمی عموماً غیررسمی‌تر یا انعطاف‌پذیرتر است. بنابراین این گروه اصلی شامل وقفه‌های کوتاه و وقت نهار نمی‌باشد. فعالیت‌های متقارن با چنین وقفه‌هایی در گروه اصلی متناظر خود طبقه‌بندی می‌شوند.

۱- اگر فعالیت فرد در رابطه با فعالیت‌های تولیدی بخش‌های ۱۵ تا ۳۷ طبقه‌بندی ISIC باشد، به عنوان تولید کالاهای غیرابتدایی طبقه‌بندی می‌شود.

۴- کار برای خانوار در فعالیت‌های ساختمانی

این گروه شامل فعالیت‌های زیر می‌باشد:

- تمام فعالیت‌هایی که در ارتباط با فعالیت‌های ساختمانی توسط بنگاه‌های خانوار به منظور کسب درآمد یا تشکیل سرمایه شخصی انجام می‌گیرد.
- فعالیت‌هایی که در ارتباط با تهیه مواد یا ملزومات اولیه برای فعالیت‌های ساختمانی انجام می‌شود.
- شرکت در گردهمایی‌ها یا کلاس‌های آموزشی و نیز فعالیت‌های مطالعاتی که مستقیماً در ارتباط با کار شخص در فعالیت‌های ساختمانی است.
- فعالیت‌های مربوط به جستجوی این نوع کار یا راه‌اندازی کسب و کار.
- رفت و برگشت به محل کار.

توضیح: در بخش‌های این فعالیت فرض بر این است که برنامه زمان کار در مقایسه با بخش رسمی به طور کلی غیررسمی‌تر یا انعطاف‌پذیرتر است. بنابراین، این بخش اصلی شامل بخش‌های خاص برای استراحت‌های کوتاه و وقت نهار نمی‌باشد. فعالیت‌های متقارن با چنین وقفه‌هایی در طبقه مربوط به خود طبقه‌بندی می‌شوند.

موارد استثناء:

تعمیرات جزئی که در خانه شخصی، آلونک مزرعه، حصار اطراف ملک و... انجام می‌گیرد، تشکیل سرمایه محسوب نمی‌شود و تحت عنوان دکوراسیون، نگهداری و تعمیرات جزئی به وسیله خود شخص طبقه‌بندی می‌شود.

۵- کار برای خانوار در ارائه خدمات برای کسب درآمد

این گروه شامل فعالیت‌های زیر می‌باشد:

- تمامی فعالیت‌هایی که در ارتباط با تولید خدمات توسط بنگاه‌های خانوار برای کسب درآمد انجام می‌گیرد.
- کار برای خانوار با دریافت دستمزد.
- فعالیت‌هایی که برای تهیه مواد یا ملزومات اولیه کار در فعالیت‌های خدماتی انجام می‌گیرد.
- شرکت در گردهمایی‌ها یا کلاس‌های آموزشی و نیز فعالیت‌های مطالعاتی که مستقیماً در ارتباط با کار شخص در فعالیت‌های خدماتی است.
- فعالیت‌های مربوط به جستجوی کار یا راه‌اندازی کسب و کار.
- رفت و برگشت به محل کار.

توضیح: در این بخش‌های فعالیت فرض شده‌است که برنامه زمان کار در مقایسه با بخش رسمی عموماً غیررسمی‌تر یا انعطاف‌پذیرتر است. لذا این بخش اصلی شامل بخش‌های خاص برای استراحت‌های کوتاه و وقت نهار نمی‌باشد. فعالیت‌های متقارن با چنین وقفه‌هایی در طبقه متناظر خود طبقه‌بندی می‌شوند.

موارد استثناء:

خدمات برای مصرف نهایی در خود خانوار به عنوان کار در محدوده تولیدات سیستم حساب‌های ملی^(۱) در نظر گرفته نمی‌شوند و در گروه‌های اصلی ۰۵ و ۰۶ قرار می‌گیرند.

خدمات بدون دستمزد که به دیگر خانوارها ارائه می‌شود یا به طور داوطلبانه انجام می‌گیرد، در گروه اصلی ۰۷ قرار می‌گیرد.

۶- ارائه خدمات داخلی بدون دستمزد برای مصرف نهایی در خود خانوار

این گروه شامل فعالیت‌های زیر می‌باشد:

- تهیه و ارائه غذا.
  - تمیز کردن، جارو کردن و ... خانه و اطراف آن.
  - کارهای مربوط به لباس‌ها.
  - کارهای مربوط به مدیریت خانوار.
  - خرید.
  - سفر یا تردد مرتبط با فعالیت‌های این گروه اصلی.
- توضیح:** خدمات داخلی بدون دستمزد برای مصرف نهایی در خود خانوار در محدوده تولید عمومی (کارهای منزل) قرار می‌گیرد و نه در محدوده تولید سیستم حساب‌های ملی.

موارد استثناء:

خدمات خانگی بدون دستمزد انجام شده برای خانوارهای دیگر در گروه اصلی ۰۸ طبقه‌بندی می‌شوند.

۷- ارائه خدمات مراقبتی بدون دستمزد به اعضای خانوار

این گروه شامل فعالیت‌های زیر می‌باشد:

- تمامی فعالیت‌های مرتبط با خدمات بدون دستمزد برای مراقبت از کودکان و بزرگسالان خانوار خود، شامل مراقبت از اعضای از خانوار که بیمار یا ناتوان هستند.
- سفر یا تردد مرتبط با فعالیت‌های این گروه اصلی.

موارد استثناء:

خدمات مراقبتی بدون دستمزد ارائه شده به سایر خانوارها در گروه اصلی ۰۸ طبقه‌بندی می‌شود.

۸- ارائه خدمات به جامعه محلی و کمک به خانوارهای دیگر

این گروه شامل فعالیت‌های زیر می‌باشد:

- خدمات داوطلبانه و اجباری به افراد جامعه محلی و نیز کمک بدون دستمزد به خانوارهای دیگر (از قبیل خانوارهای خویشاوند، دوست و همسایه).
- سفر یا تردد مرتبط با فعالیت‌های این گروه اصلی.

توضیح: فعالیت‌های خدماتی منظور شده در این گروه اصلی، جزء کارهای مرتبط با محدوده تولید عمومی محسوب می‌شوند و نه مرتبط با محدوده تولید سیستم حساب‌های ملی.

۹- فراگیری

این گروه شامل فعالیت‌های زیر می‌باشد:

- حضور در کلاس در تمام سطوح آموزشی: پیش‌دبستانی، ابتدایی، دبیرستان، فنی و حرفه‌ای، دانشگاه، کلاس‌های فوق‌العاده یا جبرانی.
- سواد آموزی و دیگر برنامه‌های خاص برای کودکان معلول، بزرگسالان و دیگر گروه‌هایی که امکان حضور در مدرسه را ندارند.
- انجام تکالیف در خانه، مطالعات شخصی، تحقیق، مطالعه برای آزمون‌های دوره‌های آموزشی.
- حضور در دوره‌های کوتاه‌مدت، سمینارها و امثالهم در ارتباط با توسعه مهارت‌های حرفه‌ای فردی.
- رفت و برگشت به کلاس‌ها برای شرکت در فعالیت‌های دبستان، دبیرستان یا دانشگاه.

موارد استثناء:

آموزش و مطالعه مرتبط با کار فعلی در گروه‌های اصلی مناسب ۰۱ تا ۰۵ قرار می‌گیرد. دوره‌های مرتبط با سرگرمی‌ها و ورزش‌ها در گروه‌های مناسب از گروه‌های اصلی ۱۲ و ۱۳ قرار می‌گیرند.

۱۰- مشارکت اجتماعی و جامعه‌پذیری

این گروه شامل فعالیت‌های زیر می‌باشد:

- جامعه‌پذیری و ارتباط با مردم و شرکت در رویدادهای اجتماعی.
- سفر یا تردد در ارتباط با جامعه‌پذیری و مشارکت اجتماعی.

۱۱- رفتن به مکان‌ها یا بازدید از رویدادهای فرهنگی، تفریحی و ورزشی

این گروه شامل فعالیت‌های زیر می‌باشد:

- بازدید از رویدادها، مکان‌ها و نمایشگاه‌های فرهنگی.
- تماشای فیلم و یا نمایش.
- بازدید از پارک‌ها، باغ‌ها و باغ‌وحش‌ها.
- بازدید از مکان‌های تفریحی، نمایشگاه‌های کالا، جشنواره‌ها و سیرک‌ها.
- تماشای رویدادهای ورزشی.
- رفت و برگشت به مکان‌های مربوط به فعالیت‌های این گروه اصلی.

۱۲- سرگرمی‌ها، بازی‌ها و دیگر فعالیت‌های تفریحی

این گروه شامل فعالیت‌های زیر می‌باشد:

- حضور فعال در فعالیت‌های هنری، موسیقی، تئاتر، رقص (نه به عنوان شغل).

- اشتغال به سرگرمی‌های فنی از قبیل جمع‌آوری تمبر، سکه، کارتهای تجاری، فعالیتهای کامپیوتری، برنامه‌نویسی، صنایع دستی.
- بازی کردن.
- گذراندن دوره‌هایی در ارتباط با سرگرمی‌ها.
- رفت و برگشت به مکان‌های مربوط به فعالیتهای این گروه اصلی.

۱۳- شرکت در ورزش‌های فضای بسته و فضای باز و دوره‌های مرتبط

این گروه شامل فعالیتهای زیر می‌باشد:

- شرکت فعال در ورزش‌های فضای بسته و فضای باز (نه به عنوان شغل).
- مربی‌گری و آموزش‌دادن.
- جستجو برای سالن ورزشی، برنامه ورزشی، مربی.
- سرهم کردن و آماده سازی تجهیزات ورزشی در مرکز ورزشی.
- گذراندن دوره‌های مرتبط با ورزش.
- رفت و برگشت به مکان‌های مربوط به فعالیتهای این گروه اصلی.

۱۴- استفاده از رسانه‌های جمعی

- این گروه شامل فعالیتهای زیر می‌باشد:
- خواندن (نه منحصراً در ارتباط با کار یا فراگیری)
- تماشا کردن یا گوش کردن تلویزیون و ویدئو.
- گوش کردن به رادیو و سایر وسایل صوتی.
- استفاده از فناوری رایانه (نه منحصراً برای کار، فراگیری، مدیریت خانوار یا خرید).
- رفتن به کتابخانه (نه منحصراً برای کار، فراگیری).
- رفت و برگشت به مکان‌های مربوط به فعالیتهای این گروه اصلی.

موارد استثناء:

- استفاده از رسانه‌های جمعی منحصراً برای کار، فراگیری، مدیریت خانوار و خرید در گروه‌های خاص خود در گروه‌های اصلی ۰۱ تا ۰۵، ۰۶ و ۰۹ طبقه‌بندی می‌شوند.

۱۵- نگهداری و مراقبت شخصی

این گروه شامل فعالیتهای زیر می‌باشد:

- فعالیتهایی که لازم است توسط خود شخص در ارتباط با نیازهای زیستی انجام گیرد، مانند: خوابیدن، خوردن، استراحت کردن و ....
- نگهداری و مراقبت بهداشتی توسط خود شخص یا شخص دیگر.

- فعالیت‌های مذهبی یا معنوی.
- بیکار بودن، استراحت کردن، آسودن.
- تعمق، تفکر، برنامه‌ریزی

موارد استثناء:

- خرید کردن برای خدمات مراقبت بهداشتی و مراقبت شخصی در گروه اصلی ۰۶ طبقه‌بندی می‌شود.
- مشارکت در کار داوطلبانه برای سازمان‌های مذهبی در بخش‌های مناسب در گروه اصلی ۰۸ طبقه‌بندی می‌شود.
- شرکت در تمرینات کر، در بخش‌های مناسب در گروه اصلی ۱۰ طبقه‌بندی می‌شود.

مرکز آمار ایران

جدول تطبیقی فعالیت‌های گذران وقت

در این مجموعه، ۱۵ گروه اصلی طبقه‌بندی فعالیت (ICATUS)، برای تفهیم و تشخیص بهتر فعالیت‌ها به ۱۰ گروه عمده به شرح جدول زیر ادغام شده‌است.

کد	طبقه‌بندی ICATUS	طبقه‌بندی ادغام شده (به کار رفته در چکیده)
۰۱	کار برای شرکت‌ها یا شبه شرکت‌ها، موسسات غیرانتفاعی و دولت (کار در بخش رسمی)	کار و فعالیت‌های شغلی (کدهای ۰۱ تا ۰۵)
۰۲	کار برای خانوار در فعالیت‌های تولیدی ابتدایی	
۰۳	کار برای خانوار در فعالیت‌های تولیدی غیرابتدایی	
۰۴	کار برای خانوار در فعالیت‌های ساختمانی	
۰۵	کار برای خانوار در ارائه خدمات برای کسب درآمد	
۰۶	ارائه خدمات داخلی بدون دستمزد برای مصرف نهایی در خانوار خود	فعالیت‌های خانه داری (کدهای ۰۶ و ۰۷)
۰۷	ارائه خدمات مراقبتی بدون دستمزد به اعضای خانوار	
۰۸	ارائه خدمات به جامعه محلی و کمک به خانوارهای دیگر	فعالیت‌های داوطلبانه و خیریه (کد ۰۸)
۰۹	فراگیری	فعالیت‌های آموزشی و فراگیری (کد ۰۹)
۱۰	مشارکت اجتماعی و جامعه‌پذیری	مشارکت اجتماعی (کد ۱۰)
۱۱	رفتن به مکان‌ها یا بازدید از رویدادهای فرهنگی، تفریحی و ورزشی	تفریح و سرگرمی (کدهای ۱۱ و ۱۲)
۱۲	سرگرمی‌ها، بازی‌ها و دیگر فعالیت‌های تفریحی	
۱۳	شرکت در ورزش‌های فضای بسته و فضای باز و دوره‌های مرتبط	فعالیت‌های ورزشی (کد ۱۳)
۱۴	استفاده از رسانه‌های جمعی	استفاده از رسانه‌های جمعی (کد ۱۴)
۱۵	نگهداری و مراقبت شخصی	نگهداری و مراقبت شخصی (کد ۱۵)

کار: آن دسته از فعالیت‌های اقتصادی (فکری و یا بدنی) که به منظور کسب درآمد (نقدی یا غیرنقدی) صورت پذیرد و هدف آن تولید کالا یا ارائه خدمت باشد، کار محسوب می‌شود.

وضع فعالیت

در این آمارگیری، وضع فعالیت افراد در ۷ روز پیش از مراجعه مأمور آمارگیری مورد نظر است. هریک از افراد از این نظر و با توجه به تعریف کار، در یکی از گروه‌های زیر قرار می‌گیرند:

جمعیت فعال اقتصادی

تمام افراد ۱۵ ساله و بیش‌تر که در طی ۷ روز قبل از آمارگیری در تولید کالا و خدمات مشارکت داشته (شاغل) و یا از قابلیت مشارکت برخوردار بوده‌اند (بیکار) جمعیت فعال اقتصادی محسوب می‌شوند.

شاغل: تمام افراد ۱۵ ساله و بیش‌تر که مطابق با تعریف کار در ۷ روز پیش از مراجعه مأمور آمارگیری حداقل یک ساعت کار کرده، هر چند در شغل معمول خود کار نکرده باشند، شاغل محسوب می‌شوند. علاوه بر این، افراد دارای شرایط زیر نیز شاغل به حساب می‌آیند:

- افرادی که دارای شغلی هستند ولی در ۷ روز پیش از مراجعه مأمور آمارگیری حداقل یک ساعت کار نکرده‌اند.
- افرادی که در فعالیت‌های کشاورزی برای خود کار می‌کنند و به دلیل فصلی بودن کارشان در ۷ روز پیش از مراجعه مأمور آمارگیری کار نکرده‌اند.

- افرادی که به دلیل نوبتی بودن کارشان در ۷ روز پیش از مراجعه مأمور آمارگیری سرکار خود نرفته‌اند.
- افرادی که از سازمان محل کار خود بورسیه تحصیلی گرفته‌اند و مشغول به تحصیل هستند و به این دلیل در ۷ روز پیش از مراجعه مأمور آمارگیری کار نکرده‌اند.

- افرادی که به دلیل مرخصی، تعطیلات، بیماری و مسافرت و ... در ۷ روز پیش از مراجعه مأمور آمارگیری سرکار خود نرفته‌اند.
- افرادی که به دلایلی نظیر تغییرات موقت سازمانی یا خرابی دستگاه‌ها و ماشین‌آلات، نداشتن مشتری یا سفارش کار به طور موقت سرکار نرفته‌اند.

- افرادی که از کار خود معلق شده‌اند ولی پیوند رسمی شغلی دارند.

بیکار: تمام افراد ۱۵ ساله و بیش‌تر که در ۷ روز پیش از مراجعه مأمور آمارگیری حداقل یک ساعت کار نکرده‌اند و دارای شغلی نیز نبوده‌اند در صورت داشتن دو شرط زیر بیکار محسوب می‌شوند.

۱- در ۳۰ روز گذشته برای جستجوی کار، اقدامات مشخصی را نظیر ثبت نام یا پیگیری در مؤسسات کاریابی، پرس و جو از دوستان، تماس با کارفرمایان، مطالعه آگهی‌های استخدامی و ... انجام داده باشند.

۲- آماده به کار باشند، یعنی طی یک دوره ۱۵ روزه شامل ۷ روز گذشته و ۷ روز آینده آمادگی شروع کار را داشته باشند.

همچنین افراد زیر بیکار محسوب شده‌اند:

- در انتظار شروع کار جدید هستند، یعنی برای آنان کاری مهیا شده و قرار است در آینده به آن کار مشغول شوند و نیز آماده به کار (طبق تعریف) هستند.

- در انتظار بازگشت به شغل قبلی و نیز آماده به کار (طبق تعریف) هستند. منظور از "در انتظار بازگشت به شغل قبلی" این است که فرد قبلاً دارای کار بوده و به دلایلی کار خود را از دست داده و پیوند رسمی شغلی ندارد ولی در انتظار بازگشت به شغل خود بسر می‌برد.

جمعیت غیرفعال اقتصادی

تمام افراد ۱۵ ساله و بیش‌تر که در طی ۷ روز قبل از آمارگیری در هیچ یک از دو گروه شاغلان و بیکاران قرار نمی‌گیرند جمعیت غیرفعال اقتصادی محسوب می‌شوند.

محصل: افرادی که شاغل یا بیکار نیستند و طبق برنامه‌های آموزش رسمی کشور در حال تحصیل هستند یا در خارج از کشور درس می‌خوانند.

دارای درآمد بدون کار: کسانی که شاغل، بیکار (جویای کار) و محصل محسوب نمی‌شوند و دارای درآمد حاصل از بازنشستگی، املاک و مستغلات، سود سهام، سپرده‌ها و ... هستند، دارای درآمد بدون کار محسوب می‌شوند.

خانه‌دار: خانه‌دار به کسانی گفته می‌شود که شاغل، بیکار (جویای کار)، محصل و دارای درآمد بدون کار به حساب نمی‌آیند و مشغول انجام وظایف خانه‌داری هستند.

سایر: کسانی که در هیچ یک از گروه‌های بالا قابل طبقه‌بندی نیستند، در گروه سایر قرار می‌گیرند.

باسواد

کسانی که می‌توانند به فارسی یا هر زبان دیگری متن ساده‌ای را بخوانند و بنویسند خواه مدرک رسمی داشته یا نداشته باشند، باسواد تلقی می‌شوند.

همه محصلان از جمله نوآموزان سال اول ابتدایی و سوادآموزان نهضت سوادآموزی نیز باسواد به حساب می‌آیند.

در حال تحصیل

در حال تحصیل به فردی گفته می‌شود که طبق برنامه‌های آموزش رسمی کشور به تحصیل مشغول باشد.

نوع روز آمارگیری

در این طرح روزهای آمارگیری به دو گروه "غیر تعطیل" و "تعطیل رسمی" تقسیم می‌شوند. "روز تعطیل رسمی" روزی است که طبق تقویم رسمی کشور، تعطیل باشد.

شاخص‌ها

متوسط ساعات هر فعالیت

عبارت است از مجموع زمان صرف شده برای هر گروه فعالیت به تعداد کل افراد جامعه (جمعیت ۱۵ ساله و بیش‌تر حاضر خانوار)

$$\text{متوسط ساعات هر گروه فعالیت} = \frac{\text{مجموع ساعات صرف شده در هر گروه فعالیت}}{\text{جمعیت ۱۵ ساله و بیش‌تر حاضر خانوار}}$$

نسبت افراد شرکت کننده در هر گروه فعالیت

عبارت است از نسبت تعداد افراد شرکت کننده در هر گروه فعالیت به تعداد کل افراد جامعه (جمعیت ۱۵ ساله و بیش‌تر حاضر خانوار)

$$\text{نسبت افراد شرکت کننده در هر گروه فعالیت} = \frac{\text{افراد شرکت کننده در هر گروه فعالیت}}{\text{جمعیت ۱۵ ساله و بیش‌تر حاضر خانوار}} \times ۱۰۰$$

چکیده یافته‌های طرح آمارگیری گذران وقت - بهار ۱۳۹۴

الگوی فعالیت‌های گذران وقت جمعیت نقاط شهری کشور

بررسی الگوی گذران وقت افراد ۱۵ ساله و بیش‌تر براساس نتایج فصل بهار ۱۳۹۴ نشان می‌دهد که، بعد از فعالیت نگهداری و مراقبت شخصی، متوسط بیش‌ترین زمان صرف شده در شبانه روز مربوط به گروه فعالیت خانه‌داری با ۳ ساعت و ۱۲ دقیقه، کار و فعالیت‌های شغلی با ۲ ساعت و ۵۲ دقیقه و استفاده از رسانه‌های جمعی با ۲ ساعت ۱ دقیقه بوده‌است. همچنین متوسط کم‌ترین زمان صرف شده در شبانه روز مربوط به گروه فعالیت داوطلبانه و خیریه برابر با ۲ دقیقه بوده‌است.

در بین مردان، بعد از فعالیت نگهداری و مراقبت شخصی، متوسط بیش‌ترین زمان صرف شده در شبانه روز به ترتیب مربوط به کار و فعالیت‌های شغلی با ۴ ساعت و ۵۸ دقیقه، استفاده از رسانه‌های جمعی ۲ ساعت و ۵ دقیقه و خانه داری ۱ ساعت و ۱۰ دقیقه بوده‌است. در بین زنان نیز متوسط بیش‌ترین زمان صرف شده به ترتیب مربوط به گروه فعالیت خانه‌داری با ۵ ساعت و ۱۶ دقیقه، استفاده از رسانه‌های جمعی ۱ ساعت و ۵۸ دقیقه و مشارکت اجتماعی با ۱ ساعت و ۷ دقیقه بعد از فعالیت نگهداری و مراقبت شخصی در یک شبانه‌روز بوده‌است.

جدول ۱- متوسط زمان سپری شده توسط جمعیت ۱۵ ساله و بیش‌تر به تفکیک فعالیت‌های گذران وقت برحسب جنس در نقاط شهری کشور: بهار ۱۳۹۴

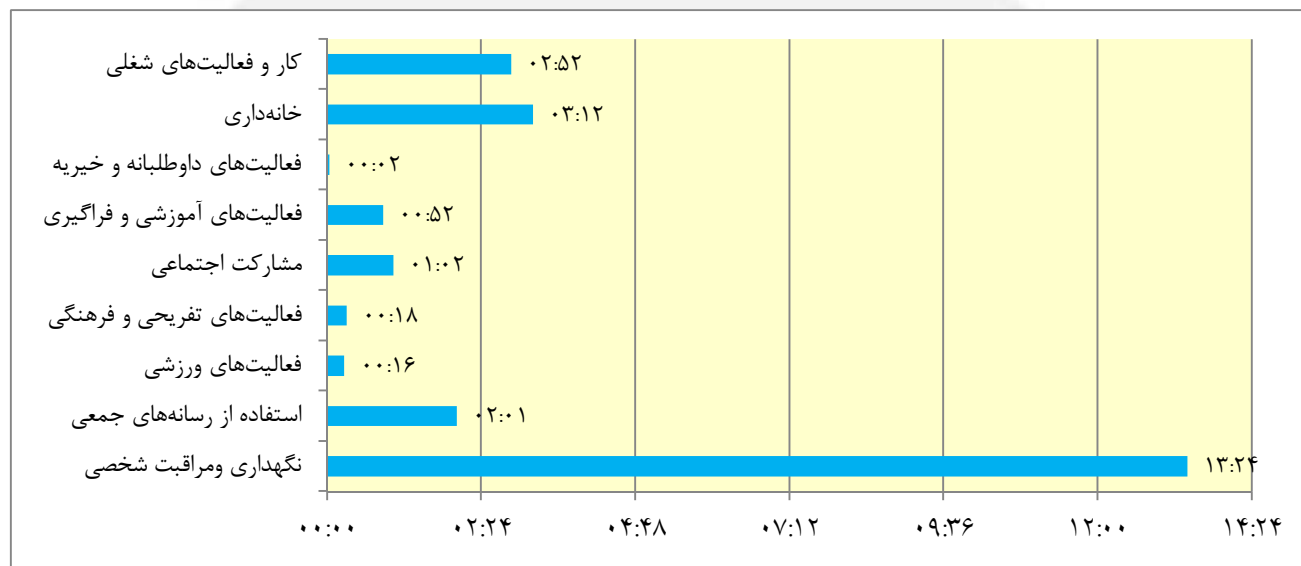
(ساعت و دقیقه)

گروه‌های فعالیت ^۱			متوسط زمان هر فعالیت		
			مرد وزن	مرد	زن
کل			۲۴:۰۰	۲۴:۰۰	۲۴:۰۰
کار و فعالیت‌های شغلی			۰۲:۵۲	۰۴:۵۸	۰۰:۴۶
خانه‌داری			۰۳:۱۲	۰۱:۱۰	۰۵:۱۶
فعالیت‌های داوطلبانه و خیریه			۰۰:۰۲	۰۰:۰۱	۰۰:۰۳
فعالیت‌های آموزشی و فراگیری			۰۰:۵۲	۰۰:۵۲	۰۰:۵۲
مشارکت اجتماعی			۰۱:۰۲	۰۰:۵۶	۰۱:۰۷
فعالیت‌های تفریحی و فرهنگی			۰۰:۱۸	۰۰:۲۵	۰۰:۱۳
فعالیت‌های ورزشی			۰۰:۱۶	۰۰:۲۰	۰۰:۱۲
استفاده از رسانه‌های جمعی			۰۲:۰۱	۰۲:۰۵	۰۱:۵۸
نگهداری و مراقبت شخصی			۱۳:۲۴	۱۳:۱۴	۱۳:۳۴
اظهارنشده			۰۰:۰۰	۰۰:۰۰	۰۰:۰۰

۱- گروه‌های فعالیت بر اساس طبقه‌بندی ICATUS (۱۵ گروه) در ۱۰ گروه ادغام شده است.

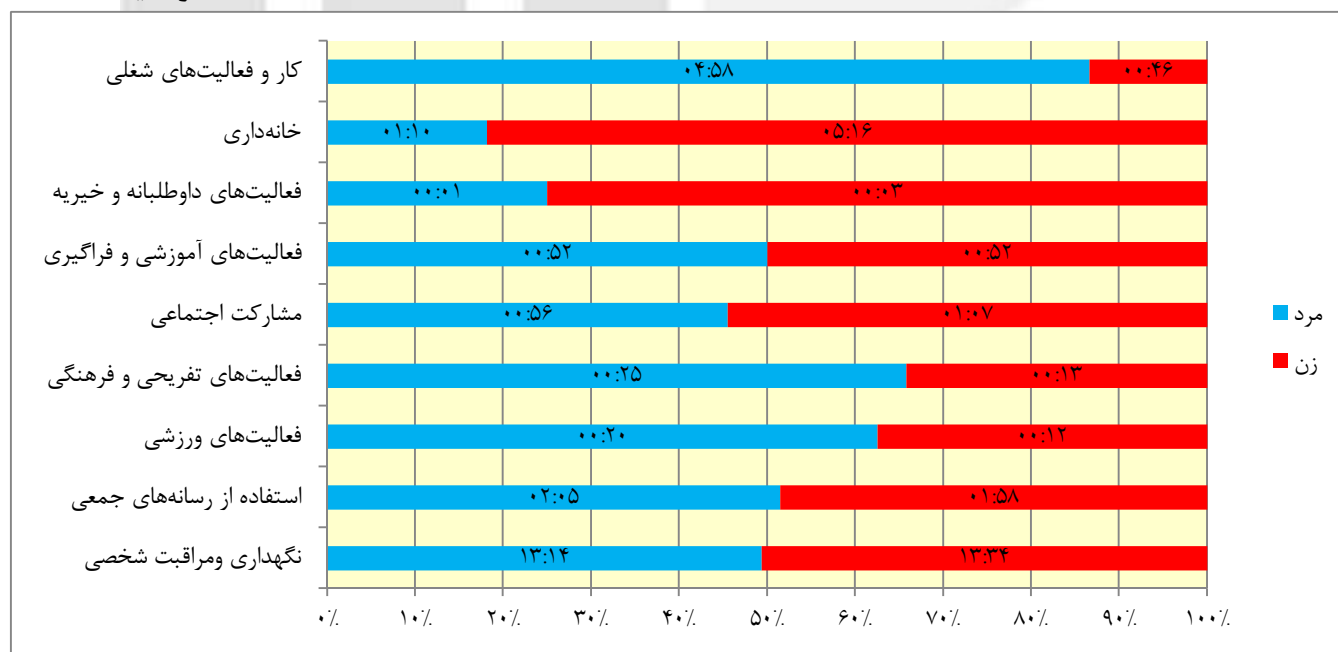
نمودار ۱ - متوسط زمان سپری شده توسط جمعیت ۱۵ ساله و بیش‌تر به تفکیک گروه‌های فعالیت گذران وقت در نقاط شهری کشور: بهار ۱۳۹۴

(ساعت و دقیقه)

نمودار ۲ - متوسط زمان سپری شده توسط جمعیت ۱۵ ساله و بیش‌تر به تفکیک گروه‌های فعالیت گذران وقت برحسب جنس در نقاط شهری کشور: بهار ۱۳۹۴

(ساعت و دقیقه)

تغییرات فعالیت‌های گذران وقت در فصل بهار ۱۳۹۴ نسبت به زمستان ۱۳۹۳

بررسی تغییرات فعالیت‌های گذران وقت در فصول زمستان ۱۳۹۳ و بهار ۱۳۹۴ حاکی از آن است که در بهار ۱۳۹۴ متوسط بیش‌ترین افزایش زمان صرف شده برای فعالیت‌های مختلف در یک شبانه‌روز به نگهداری و مراقبت شخصی و پس از آن به فعالیت‌های تفریحی و فرهنگی و سپس به کار و فعالیت شغلی اختصاص داشته است. این شاخص نسبت به زمستان سال ۱۳۹۳ به ترتیب ۱۰ دقیقه، ۷ دقیقه و ۶ دقیقه افزایش داشته است. همچنین بر اساس نتایج به دست آمده از طرح، خانه داری با ۱۷ دقیقه کاهش و پس از آن استفاده از رسانه‌های جمعی با ۸ دقیقه کاهش نسبت به زمستان سال ۱۳۹۳ بیشترین کاهش را نشان می‌دهد.

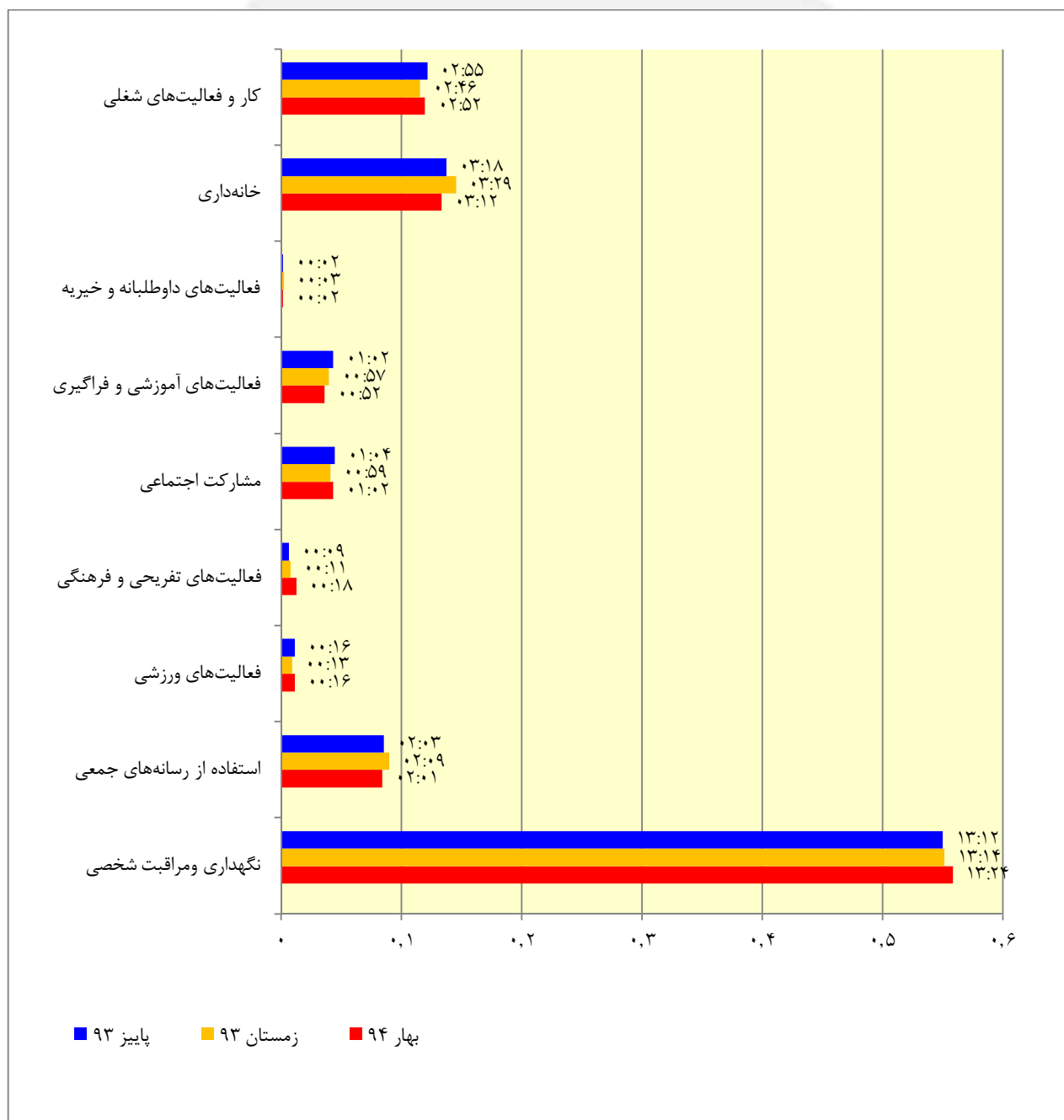
جدول ۲ - متوسط زمان سپری شده توسط جمعیت ۱۵ ساله و بیش‌تر به تفکیک فعالیت‌های گذران وقت در نقاط شهری کشور : پاییز ، زمستان ۱۳۹۳ و بهار ۱۳۹۴ (دقیقه و ساعت)

متوسط ساعات هر فعالیت			گروه‌های فعالیت (۱)
بهار ۹۴	زمستان ۹۳	پاییز ۹۳	
۲۴:۰۰	۲۴:۰۰	۲۴:۰۰	کل
۰۲:۵۲	۰۲:۴۶	۰۲:۵۵	کار و فعالیت‌های شغلی
۰۳:۱۲	۰۳:۲۹	۰۳:۱۸	خانه‌داری
۰۰:۰۲	۰۰:۰۳	۰۰:۰۲	فعالیت‌های داوطلبانه و خیریه
۰۰:۵۲	۰۰:۵۷	۰۱:۰۲	فعالیت‌های آموزشی و فراگیری
۰۱:۰۲	۰۰:۵۹	۰۱:۰۴	مشارکت اجتماعی
۰۰:۱۸	۰۰:۱۱	۰۰:۰۹	فعالیت‌های تفریحی و فرهنگی
۰۰:۱۶	۰۰:۱۳	۰۰:۱۶	فعالیت‌های ورزشی
۰۲:۰۱	۰۲:۰۹	۰۲:۰۳	استفاده از رسانه‌های جمعی
۱۳:۲۴	۱۳:۱۴	۱۳:۱۲	نگهداری و مراقبت شخصی
۰۰:۰۰	۰۰:۰۰	۰۰:۰۰	اظهار نشده

۱- گروه‌های فعالیت بر اساس طبقه‌بندی ICATUS (۱۵ گروه) در ۱۰ گروه ادغام شده است.

نمودار ۳ - متوسط زمان سپری شده توسط جمعیت ۱۵ ساله و بیش‌تر به تفکیک فعالیت‌های گذران وقت در فصول پاییز ، زمستان ۱۳۹۳ و بهار ۱۳۹۴

تغییرات الگوی فعالیت‌های گذران وقت در بهار ۱۳۹۴ نسبت به بهار ۱۳۸۸

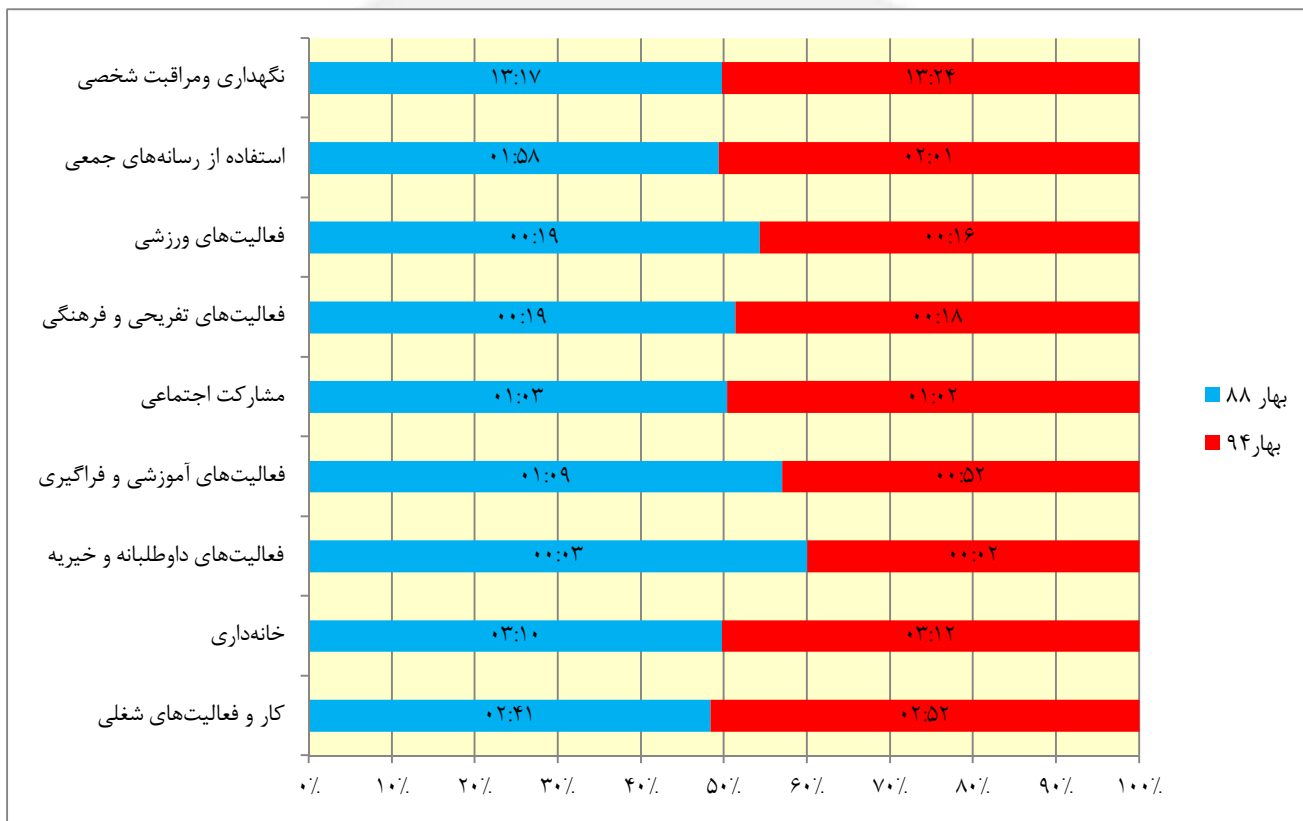
بررسی تغییرات الگوی فعالیت‌های گذران وقت در فصل بهار ۱۳۹۴ نسبت به بهار ۱۳۸۸ حاکی از آن است که متوسط زمان صرف شده در گروه‌های فعالیت گذران وقت تفاوت چندانی نداشته است و بیشترین افزایش زمان صرف شده در بهار ۱۳۹۴ نسبت به بهار ۱۳۸۸ مربوط "کار و فعالیت شغلی" با ۱۱ دقیقه می‌باشد. همچنین در بهار ۱۳۹۴ بیش‌ترین کاهش زمان به "فعالیت‌های آموزشی و فراگیری" با ۱۷ دقیقه اختصاص داشته است.

جدول ۳- متوسط زمان سپری شده توسط جمعیت ۱۵ ساله و بیش‌تر به تفکیک فعالیت‌های گذران وقت در نقاط شهری کشور: بهار ۱۳۸۸ و بهار ۱۳۹۴

(ساعت و دقیقه)		گروه‌های فعالیت
متوسط ساعات هر فعالیت در یک شبانه روز		
بهار ۹۴	بهار ۸۸	
۲۴:۰۰	۲۴:۰۰	کل
۰۲:۵۲	۰۲:۴۱	کار و فعالیت‌های شغلی
۰۳:۱۲	۰۳:۱۰	خانه‌داری
۰۰:۰۲	۰۰:۰۳	فعالیت‌های داوطلبانه و خیریه
۰۰:۵۲	۰۱:۰۹	فعالیت‌های آموزشی و فراگیری
۰۱:۰۲	۰۱:۰۳	مشارکت اجتماعی
۰۰:۱۸	۰۰:۱۹	فعالیت‌های تفریحی و فرهنگی
۰۰:۱۶	۰۰:۱۹	فعالیت‌های ورزشی
۰۲:۰۱	۰۱:۵۸	استفاده از رسانه‌های جمعی
۱۳:۲۴	۱۳:۱۷	نگهداری و مراقبت شخصی
۰۰:۰۰	۰۰:۰۱	اظهارنشده

نمودار ۴- متوسط زمان سپری شده توسط افراد ۱۵ ساله و بیش‌تر به تفکیک گروه‌های فعالیت گذران وقت در نقاط شهری کشور: بهار ۱۳۸۸ و ۱۳۹۴

(ساعت و دقیقه)

الگوی فعالیت‌های گذران وقت جوانان (۲۴-۱۵ ساله) در مناطق شهری کشور

بررسی الگوی فعالیت‌های گذران وقت جوانان ۱۵-۲۴ ساله نشان می‌دهد، بعد از گروه فعالیت نگهداری و مراقبت شخصی (۱۳ ساعت و ۱۳ دقیقه)، متوسط بیش‌ترین زمان صرف شده در یک شبانه روز، به گروه فعالیت‌های آموزشی و فراگیری با ۳ ساعت و ۳۳ دقیقه و پس از آن، استفاده از رسانه‌های جمعی، با ۲ ساعت و ۸ دقیقه اختصاص داشته‌است. متوسط کم‌ترین زمان صرف شده در یک شبانه روز توسط این گروه سنی نیز مربوط به گروه فعالیت‌های داوطلبانه و خیریه و برابر ۱ دقیقه بوده‌است.

بررسی زمان اختصاص داده شده برای کار و فعالیت‌های شغلی افراد ۱۵-۲۴ ساله در یک شبانه روز گویای آن است که مردان در این گروه سنی به طور متوسط ۲ ساعت و ۳۴ دقیقه و زنان ۲۳ دقیقه به کار و فعالیت‌های شغلی پرداخته‌اند.

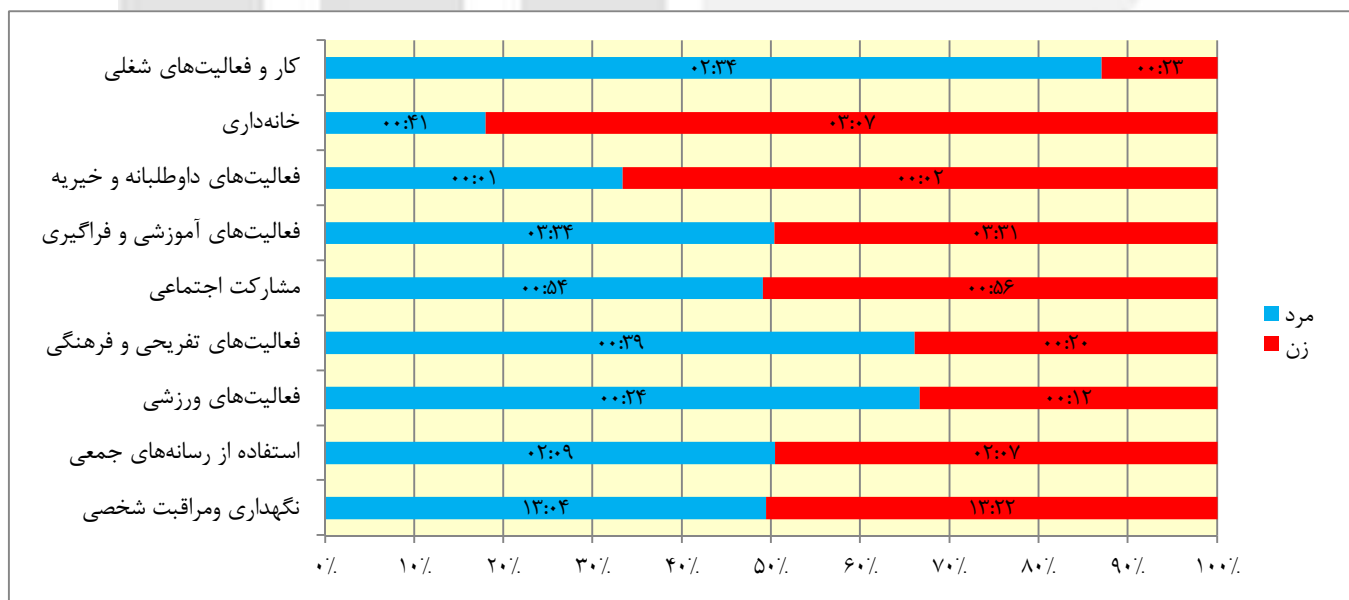
جدول ۴- متوسط زمان سپری شده توسط جوانان (۱۵-۲۴ ساله) به تفکیک گروه‌های فعالیت‌گذران وقت برحسب جنس در نقاط شهری کشور: بهار ۱۳۹۴

(ساعت و دقیقه)

گروه سنی ۱۵-۲۴ ساله			گروه‌های فعالیت
زن	مرد	مرد و زن	
۲۴:۰۰	۲۴:۰۰	۲۴:۰۰	جمع.....
۰۰:۲۳	۰۲:۳۴	۰۱:۳۰	کار و فعالیت‌های شغلی.....
۰۳:۰۷	۰۰:۴۱	۰۱:۵۳	خانه‌داری.....
۰۰:۰۲	۰۰:۰۱	۰۰:۰۱	فعالیت‌های داوطلبانه و خیریه.....
۰۳:۳۱	۰۳:۳۴	۰۳:۳۳	فعالیت‌های آموزشی و فراگیری.....
۰۰:۵۶	۰۰:۵۴	۰۰:۵۵	مشارکت اجتماعی.....
۰۰:۲۰	۰۰:۳۹	۰۰:۲۹	فعالیت‌های تفریحی و فرهنگی.....
۰۰:۱۲	۰۰:۲۴	۰۰:۱۸	فعالیت‌های ورزشی.....
۰۲:۰۷	۰۲:۰۹	۰۲:۰۸	استفاده از رسانه‌های جمعی.....
۱۳:۲۲	۱۳:۰۴	۱۳:۱۳	نگهداری و مراقبت شخصی.....
۰۰:۰۰	۰۰:۰۰	۰۰:۰۰	اظهارنشده.....

نمودار ۵- متوسط زمان سپری شده توسط جوانان (۱۵-۲۴ ساله) به تفکیک گروه‌های فعالیت‌گذران وقت برحسب جنس در نقاط شهری کشور: بهار ۱۳۹۴

(ساعت و دقیقه)

الگوی فعالیت‌های گذران وقت جمعیت نقاط شهری کشور برحسب وضع فعالیت اقتصادی

در بین شاغلان، بعد از فعالیت نگهداری و مراقبت شخصی (۱۲ ساعت و ۲۴ دقیقه)، متوسط بیش‌ترین زمان صرف شده در شبانه روز مربوط به کار و فعالیت‌های شغلی با ۷ ساعت و ۲۳ دقیقه و کم‌ترین زمان صرف شده مربوط به فعالیت‌های داوطلبانه و خیریه ۱ دقیقه بوده‌است. در فصل زمستان مردان شاغل ۷ ساعت و ۴۳ دقیقه و زنان شاغل ۵ ساعت و ۴۲ دقیقه از اوقات ۲۴ ساعت خود را به کار و فعالیت شغلی پرداخته‌اند.

برای جمعیت بیکار نیز بعد از فعالیت نگهداری و مراقبت شخصی (۱۴ ساعت و ۲۶ دقیقه)، استفاده از رسانه‌های جمعی با ۳ ساعت و ۳۷ دقیقه و فعالیت‌های خانه‌داری با ۱ ساعت و ۵۳ دقیقه بیش‌ترین و فعالیت‌های داوطلبانه و خیریه با ۲ دقیقه کم‌ترین زمان صرف شده را به خود اختصاص داده است.

بررسی گذران وقت در بین هر یک از طبقات جمعیت غیر فعال اقتصادی گویای آن است که، متوسط بیش‌ترین زمان صرف شده مربوط به فعالیت‌های نگهداری و مراقبت شخصی است. همچنین در بین این گروه از جمعیت بعد از فعالیت مذکور، خانه‌داران به طور متوسط بیش‌ترین زمان خود را صرف گروه فعالیت‌های خانه‌داری (۶ ساعت و ۲۵ دقیقه) کرده، محصلان صرف گروه فعالیت‌های آموزشی و فراگیری با ۵ ساعت و ۵۸ دقیقه و افراد دارای درآمد بدون کار (بازنشستگان و ...) به طور متوسط بیش‌ترین اوقات خود را به فعالیت‌های خانه داری با ۲ ساعت و ۴۷ دقیقه اختصاص داده‌اند.

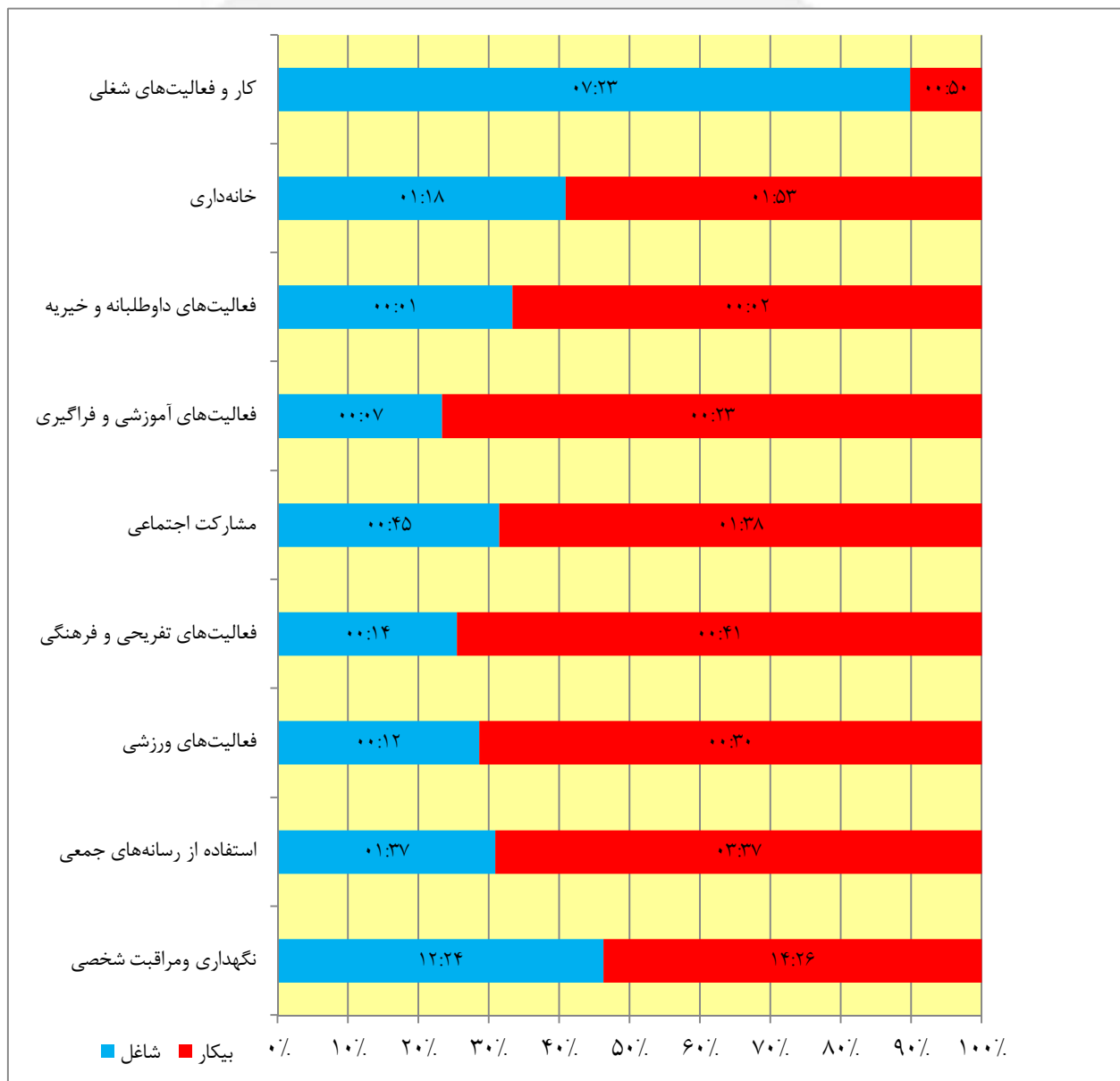
جدول ۵- متوسط زمان سپری شده توسط افراد ۱۵ ساله و بیش‌تر برحسب گروه‌های فعالیت گذران وقت در یک شبانه‌روز به تفکیک وضع فعالیت اقتصادی در نقاط شهری کشور: بهار ۱۳۹۴

(ساعت و دقیقه)

جنس و گروه‌های فعالیت	کل	فعال از نظر اقتصادی		غیرفعال		
		شاغل	بیکار	خانه دار	محصل	دارای درآمد بدون کار
مرد وزن.....	۲۴:۰۰	۲۴:۰۰	۲۴:۰۰	۲۴:۰۰	۲۴:۰۰	۲۴:۰۰
کار و فعالیت‌های شغلی.....	۰۲:۵۲	۰۷:۲۳	۰۰:۵۰	۰۰:۰۸	۰۰:۰۸	۰۰:۴۴
خانه‌داری.....	۰۳:۱۲	۰۱:۱۸	۰۱:۵۳	۰۶:۲۵	۰۱:۰۷	۰۱:۵۷
فعالیت‌های داوطلبانه و خیریه.....	۰۰:۰۲	۰۰:۰۱	۰۰:۰۲	۰۰:۰۴	۰۰:۰۱	۰۰:۰۱
فعالیت‌های آموزشی و فراگیری.....	۰۰:۵۲	۰۰:۰۷	۰۰:۲۳	۰۰:۰۵	۰۵:۵۸	۰۰:۴۸
مشارکت اجتماعی.....	۰۱:۰۲	۰۰:۴۵	۰۱:۳۸	۰۱:۱۴	۰۰:۴۸	۰۱:۱۲
فعالیت‌های تفریحی و فرهنگی.....	۰۰:۱۸	۰۰:۱۴	۰۰:۴۱	۰۰:۱۱	۰۰:۲۹	۰۰:۳۶
فعالیت‌های ورزشی.....	۰۰:۱۶	۰۰:۱۲	۰۰:۳۰	۰۰:۱۱	۰۰:۱۸	۰۰:۳۴
استفاده از رسانه‌های جمعی.....	۰۲:۰۱	۰۱:۳۷	۰۳:۳۷	۰۱:۵۹	۰۲:۰۵	۰۲:۴۵
نگهداری و مراقبت شخصی.....	۱۳:۲۴	۱۲:۲۴	۱۴:۲۶	۱۳:۴۳	۱۳:۰۴	۱۵:۲۳
اظهارنشدن.....	۰۰:۰۰	۰۰:۰۰	۰۰:۰۰	۰۰:۰۰	۰۰:۰۰	۰۰:۰۰
مرد.....	۲۴:۰۰	۲۴:۰۰	۲۴:۰۰	۲۴:۰۰	۲۴:۰۰	۲۴:۰۰
کار و فعالیت‌های شغلی.....	۰۴:۵۸	۰۷:۴۳	۰۰:۵۶	۰۰:۱۲	۰۰:۱۰	۰۰:۴۹
خانه‌داری.....	۰۱:۱۰	۰۰:۵۵	۰۱:۲۲	۰۴:۳۱	۰۰:۴۶	۰۱:۳۱
فعالیت‌های داوطلبانه و خیریه.....	۰۰:۰۱	۰۰:۰۱	۰۰:۰۲	۰۰:۰۰	۰۰:۰۱	۰۰:۰۲
فعالیت‌های آموزشی و فراگیری.....	۰۰:۵۲	۰۰:۰۶	۰۰:۱۶	۰۰:۱۷	۰۵:۵۲	۰۰:۴۶
مشارکت اجتماعی.....	۰۰:۵۶	۰۰:۴۵	۰۱:۴۷	۰۱:۱۶	۰۰:۵۲	۰۱:۱۷
فعالیت‌های تفریحی و فرهنگی.....	۰۰:۲۵	۰۰:۱۴	۰۰:۴۷	۰۰:۰۲	۰۰:۳۹	۰۰:۴۱
فعالیت‌های ورزشی.....	۰۰:۲۰	۰۰:۱۲	۰۰:۳۲	۰۰:۱۲	۰۰:۲۴	۰۰:۳۸
استفاده از رسانه‌های جمعی.....	۰۲:۰۵	۰۱:۴۰	۰۳:۳۹	۰۲:۴۰	۰۲:۱۰	۰۲:۵۴
نگهداری و مراقبت شخصی.....	۱۳:۱۴	۱۲:۲۵	۱۴:۳۸	۱۴:۴۹	۱۳:۰۴	۱۵:۲۲
اظهارنشدن.....	۰۰:۰۰	۰۰:۰۰	۰۰:۰۰	۰۰:۰۰	۰۰:۰۰	۰۰:۰۰
زن.....	۲۴:۰۰	۲۴:۰۰	۲۴:۰۰	۲۴:۰۰	۲۴:۰۰	۲۴:۰۰
کار و فعالیت‌های شغلی.....	۰۰:۴۶	۰۵:۴۲	۰۰:۳۴	۰۰:۰۸	۰۰:۰۶	۰۰:۳۰
خانه‌داری.....	۰۵:۱۶	۰۳:۲۴	۰۳:۱۰	۰۶:۲۶	۰۱:۲۸	۰۲:۵۷
فعالیت‌های داوطلبانه و خیریه.....	۰۰:۰۳	۰۰:۰۱	۰۰:۰۵	۰۰:۰۴	۰۰:۰۱	۰۰:۰۱
فعالیت‌های آموزشی و فراگیری.....	۰۰:۵۲	۰۰:۱۲	۰۰:۴۱	۰۰:۰۴	۰۶:۰۵	۰۰:۵۳
مشارکت اجتماعی.....	۰۱:۰۷	۰۰:۴۶	۰۱:۱۴	۰۱:۱۴	۰۰:۴۴	۰۱:۰۰
فعالیت‌های تفریحی و فرهنگی.....	۰۰:۱۳	۰۰:۰۸	۰۰:۲۶	۰۰:۱۱	۰۰:۲۰	۰۰:۲۳
فعالیت‌های ورزشی.....	۰۰:۱۲	۰۰:۱۰	۰۰:۲۴	۰۰:۱۱	۰۰:۱۲	۰۰:۲۴
استفاده از رسانه‌های جمعی.....	۱:۵۸	۰۱:۲۳	۰۳:۳۱	۰۱:۵۹	۰۱:۵۹	۰۲:۲۵
نگهداری و مراقبت شخصی.....	۱۳:۳۴	۱۲:۱۴	۱۳:۵۶	۱۳:۴۳	۱۳:۰۴	۱۵:۲۷
اظهارنشدن.....	۰۰:۰۰	۰۰:۰۰	۰۰:۰۰	۰۰:۰۰	۰۰:۰۰	۰۰:۰۰

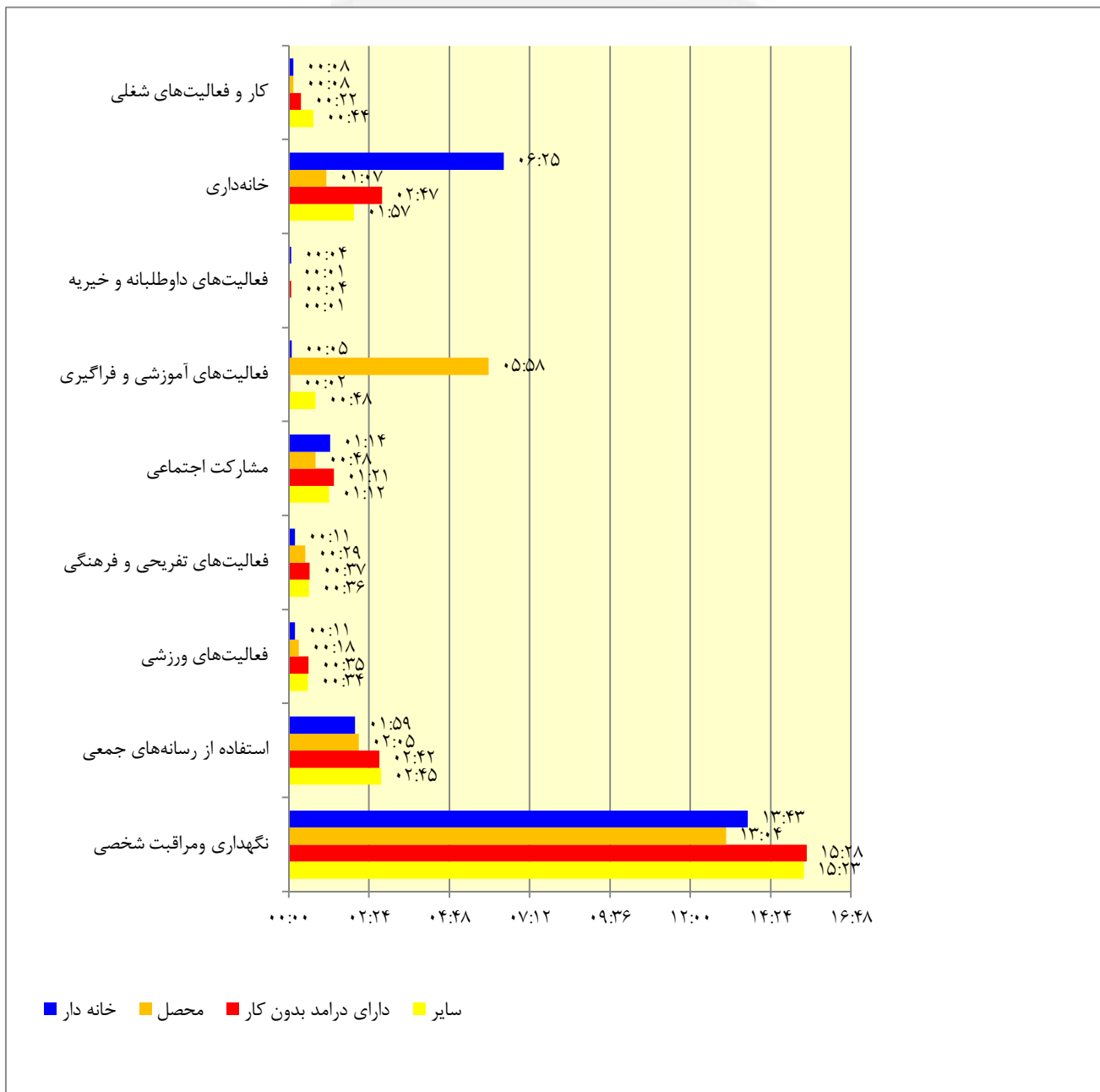
نمودار ۶- متوسط زمان سپری شده توسط افراد ۱۵ ساله و بیش‌تر به تفکیک گروه‌های فعالیت گذران وقت بر حسب جمعیت فعال در نقاط شهری کشور: بهار ۱۳۹۴

(ساعت و دقیقه)

نمودار ۷- متوسط زمان سپری شده توسط افراد ۱۵ ساله و بیش تر غیر فعال به تفکیک گروه‌های فعالیت گذران وقت در نقاط شهری: بهار ۱۳۹۴

(ساعت و دقیقه)

الگوی فعالیت‌های گذران وقت جمعیت نقاط شهری کشور برحسب وضع سواد

بررسی الگوی گذران وقت افراد باسواد ۱۵ ساله و بیش تر گویای آنست که متوسط بیش‌ترین زمان صرف شده در شبانه‌روز بعد از گروه فعالیت نگهداری و مراقبت شخصی (۱۳ ساعت و ۱۴ دقیقه)، به خانه‌داری با ۳ ساعت و ۷ دقیقه اختصاص داشته است. این شاخص‌ها برای افراد بی‌سواد به ترتیب با ۱۴ ساعت و ۵۲ دقیقه مربوط به فعالیت نگهداری و مراقبت شخصی و ۴ ساعت و ۱ دقیقه مربوط به خانه‌داری است. همچنین بررسی فعالیت‌های آموزشی و فراگیری افراد باسواد بر اساس سطوح تحصیلی، گویای آن است که افراد دارای تحصیلات لیسانس با صرف زمان ۱ ساعت و ۵۴ دقیقه و پس از آن افراد دارای تحصیلات فوق لیسانس و دکترای حرفه‌ای با صرف متوسط زمان ۱ ساعت و ۴۶ دقیقه بیش‌تر از سایرین به فعالیت‌های آموزشی و فراگیری پرداخته‌اند.

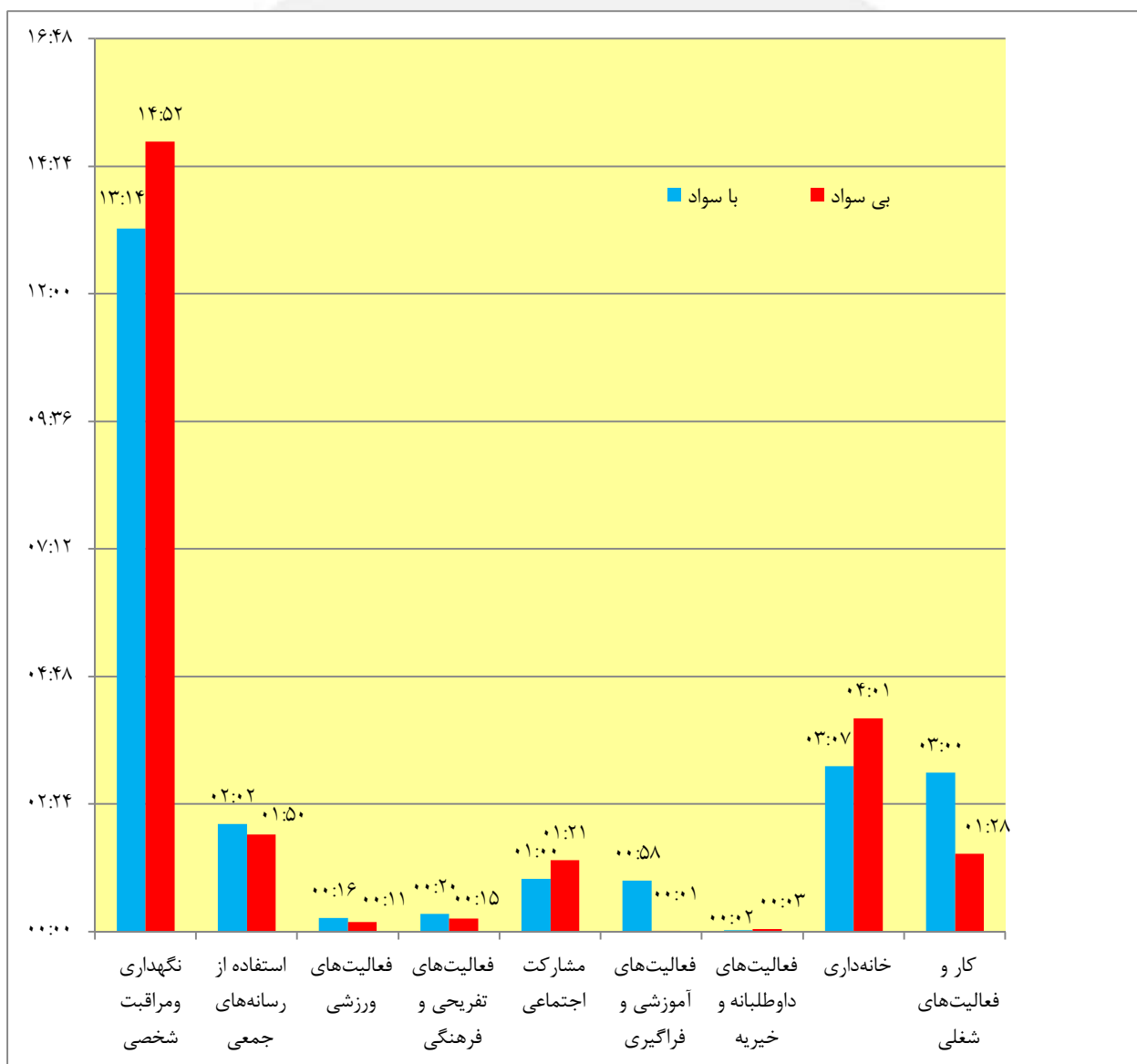
بررسی وضع سواد در گروه کار و فعالیت‌های شغلی نشان می‌دهد که افراد دارای تحصیلات دکترای تخصصی به طور متوسط با صرف زمان (۴ ساعت و ۱۱ دقیقه) بیش از سایرین و افراد دارای تحصیلات سوادآموزی و غیررسمی به طور متوسط با صرف زمان ۱ ساعت و ۲۲ دقیقه کم‌تر از سایرین به کار و فعالیت‌های شغلی پرداخته‌اند.

جدول ۶- متوسط زمان سپری شده توسط افراد ۱۵ ساله و بیش‌تر برحسب وضع سواد و سطح تحصیلات به تفکیک گروه‌های فعالیت گذران وقت در یک شبانه‌روز در نقاط شهری کشور : بهار ۱۳۹۴ (ساعت و دقیقه)

گروه‌های فعالیت	سن	باسواد									بی‌سواد
		با سواد	ابتدایی	راهنمایی/متوسطه ۱	متوسطه/متوسطه ۲	فوق دیپلم	لیسانس	فوق لیسانس و دکترای حرفه‌ای	دکترای تخصصی	سوادآموزی و غیررسمی	
مرد و زن	۲۴:۰۰	۲۴:۰۰	۲۴:۰۰	۲۴:۰۰	۲۴:۰۰	۲۴:۰۰	۲۴:۰۰	۲۴:۰۰	۲۴:۰۰	۲۴:۰۰	۲۴:۰۰
کار و فعالیت‌های شغلی	۰۲:۵۲	۰۳:۰۰	۰۲:۵۵	۰۳:۳۴	۰۲:۴۱	۰۳:۳۶	۰۲:۵۹	۰۴:۰۲	۰۴:۱۱	۰۱:۲۲	۰۱:۲۸
خانه‌داری	۰۳:۱۲	۰۳:۰۷	۰۳:۴۶	۰۳:۲۲	۰۳:۱۰	۰۲:۲۲	۰۲:۲۶	۰۲:۰۹	۰۱:۴۹	۰۴:۱۴	۰۴:۰۱
فعالیت‌های داوطلبانه و خیریه	۰۰:۰۲	۰۰:۰۲	۰۰:۰۳	۰۰:۰۲	۰۰:۰۲	۰۰:۰۱	۰۰:۰۲	۰۰:۰۱	۰۰:۰۸	۰۰:۰۰	۰۰:۰۳
فعالیت‌های آموزشی و فراگیری	۰۰:۵۲	۰۰:۵۸	۰۰:۰۲	۰۰:۲۴	۰۱:۱۰	۰۱:۳۳	۰۱:۵۴	۰۱:۴۶	۰۱:۲۱	۰۰:۰۰	۰۰:۰۱
مشارکت اجتماعی	۰۱:۰۲	۰۱:۰۰	۰۱:۰۷	۰۱:۰۱	۰۰:۵۹	۰۰:۵۲	۰۰:۵۴	۰۰:۳۶	۰۰:۳۲	۰۱:۳۵	۰۱:۲۱
فعالیت‌های تفریحی و فرهنگی	۰۰:۱۸	۰۰:۲۰	۰۰:۱۳	۰۰:۱۹	۰۰:۲۱	۰۰:۲۴	۰۰:۲۰	۰۰:۲۳	۰۰:۲۴	۰۰:۱۱	۰۰:۱۵
فعالیت‌های ورزشی	۰۰:۱۶	۰۰:۱۶	۰۰:۱۵	۰۰:۱۴	۰۰:۱۷	۰۰:۱۵	۰۰:۲۰	۰۰:۱۶	۰۰:۲۱	۰۰:۱۵	۰۰:۱۱
استفاده از رسانه‌های جمعی	۰۲:۰۱	۰۲:۰۲	۰۱:۵۴	۰۱:۵۰	۰۲:۰۷	۰۲:۰۶	۰۲:۱۲	۰۲:۰۰	۰۲:۳۲	۰۲:۰۰	۰۱:۵۰
نگهداری و مراقبت شخصی	۱۳:۲۴	۱۳:۱۴	۱۳:۴۳	۱۳:۱۴	۱۳:۱۲	۱۲:۵۰	۱۲:۵۶	۱۲:۴۸	۱۲:۴۲	۱۴:۲۳	۱۴:۵۲
اظهارنشدن	۰۰:۰۰	۰۰:۰۰	۰۰:۰۰	۰۰:۰۰	۰۰:۰۰	۰۰:۰۰	۰۰:۰۰	۰۰:۰۰	۰۰:۰۰	۰۰:۰۰	۰۰:۰۰

نمودار ۸ - متوسط زمان سپری شده توسط افراد ۱۵ ساله و بیش‌تر به تفکیک گروه‌های فعالیت گذران وقت و وضع سواد در نقاط شهری کشور: بهار ۱۳۹۴

(ساعت و دقیقه)

الگوی فعالیت‌های گذران وقت در روزهای تعطیل و غیرتعطیل

بررسی شیوهی فعالیت‌های گذران وقت افراد در روزهای تعطیل و غیرتعطیل نشان می‌دهد، افراد در روزهای غیرتعطیل در سه گروه "کار و فعالیت‌های شغلی" به طور متوسط با (۳ ساعت و ۳ دقیقه)، "فعالیت‌های آموزشی" با (۵۶ دقیقه) و "خانه‌داری" با (۳ ساعت و ۱۳ دقیقه)، زمان بیشتری را نسبت به روزهای تعطیل اختصاص داده‌اند و در سایر گروه‌های فعالیت بجز فعالیت‌های داوطلبانه و خیریه، متوسط زمان صرف شده افراد در روزهای تعطیل بیش از روزهای غیرتعطیل بوده‌است که بیشترین آن مربوط به "نگهداری و مراقبت شخصی" با ۱۳ ساعت و ۵۷ دقیقه، "مشارکت اجتماعی" (ارتباطات اجتماعی) به طور متوسط با ۱ ساعت و ۲۰ دقیقه و "استفاده از رسانه‌های جمعی" با ۲ ساعت و ۱۴ دقیقه بوده‌است.

نتایج این بررسی نشان می‌دهد، به طور متوسط بیش‌ترین زمان صرف شده در روزهای تعطیل و غیرتعطیل، مربوط به فعالیت‌های خانه‌داری بعد از گروه فعالیت نگهداری و مراقبت شخصی بوده‌است.

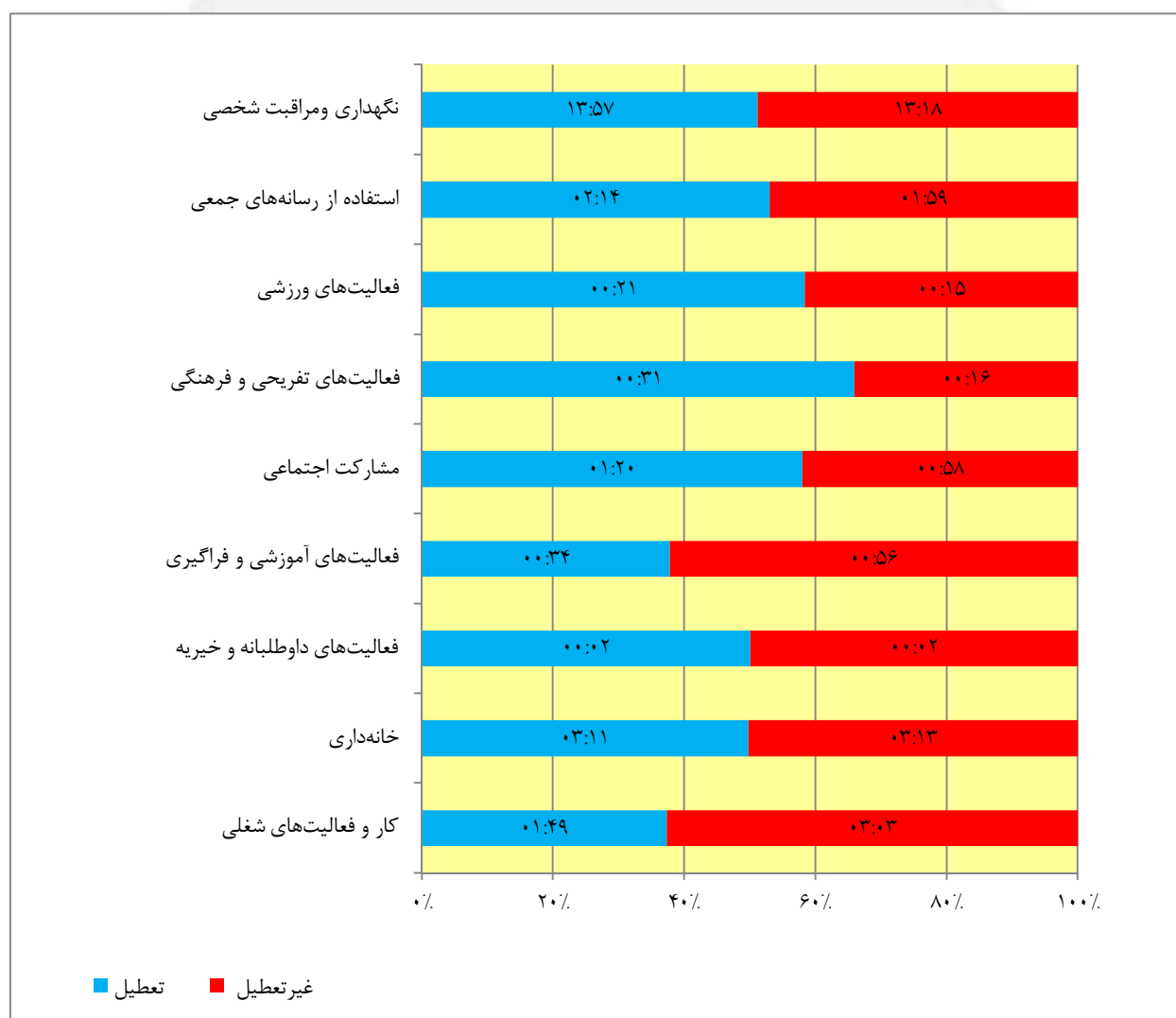
جدول ۷- متوسط زمان سپری شده توسط افراد ۱۵ ساله و بیش‌تر در یک شبانه روز به تفکیک گروه‌های فعالیت گذران وقت برحسب نوع روز تعطیل و غیر تعطیل در نقاط شهری کشور: بهار ۱۳۹۴

(ساعت و دقیقه)

گروه‌های فعالیت		متوسط ساعات هر فعالیت در یک شبانه روز	
		تعطیل	غیرتعطیل
مرد و زن		۲۴:۰۰	۲۴:۰۰
کار و فعالیت‌های شغلی		۰۱:۴۹	۰۳:۰۳
خانه‌داری		۰۳:۱۱	۰۳:۱۳
فعالیت‌های داوطلبانه و خیریه		۰۰:۰۲	۰۰:۰۲
فعالیت‌های آموزشی و فراگیری		۰۰:۳۴	۰۰:۵۶
مشارکت اجتماعی		۰۱:۲۰	۰۰:۵۸
فعالیت‌های تفریحی و فرهنگی		۰۰:۳۱	۰۰:۱۶
فعالیت‌های ورزشی		۰۰:۲۱	۰۰:۱۵
استفاده از رسانه‌های جمعی		۰۲:۱۴	۰۱:۵۹
نگهداری و مراقبت شخصی		۱۳:۵۷	۱۳:۱۸
اظهاری نشده		۰۰:۰۰	۰۰:۰۰

نمودار ۹- متوسط زمان سپری شده توسط افراد ۱۵ ساله و بیش تر به تفکیک گروه‌های فعالیت گذران وقت بر حسب نوع روز تعطیل و غیر تعطیل در نقاط شهری کشور: بهار ۱۳۹۴

(ساعت و دقیقه)

الگوی فعالیت‌های گذران وقت بر حسب وضعیت زناشویی

نتایج طرح نشان می‌دهد افراد هرگز ازدواج نکرده بیش‌ترین زمان را در یک شبانه‌روز پس از فعالیت‌های نگهداری و مراقبت شخصی به فعالیت‌های گروه فراگیری و آموزشی (۳ ساعت و ۱ دقیقه)، کار و فعالیت شغلی (۲ ساعت و ۲۰ دقیقه) و استفاده از رسانه‌های جمعی (۲ ساعت و ۱۸ دقیقه) اختصاص داده‌اند درحالی که افراد دارای همسر بیش‌ترین زمان خود را پس از فعالیت‌های نگهداری و مراقبت شخصی صرف فعالیت‌های خانه‌داری (۳ ساعت و ۵۰ دقیقه) و کار و فعالیت‌های شغلی (۳ ساعت و ۱۳ دقیقه) نموده‌اند.

جدول ۸- متوسط زمان سپری شده توسط افراد ۱۵ ساله و بیش‌تر در یک شبانه روز به تفکیک گروه‌های فعالیت گذران وقت بر حسب وضع زناشویی در نقاط شهری کشور: بهار ۱۳۹۴

(ساعت و دقیقه)

متوسط ساعات هر فعالیت در یک شبانه روز				گروه‌های فعالیت
هرگز ازدواج نکرده	بی‌همسر برای طلاق	بی‌همسر بر اثر فوت	دارای همسر	
۲۴:۰۰	۲۴:۰۰	۲۴:۰۰	۲۴:۰۰	مرد و زن
۰۲:۲۰	۰۲:۵۴	۰۰:۳۹	۰۳:۱۳	کار و فعالیت‌های شغلی
۰۱:۲۶	۰۳:۱۲	۰۴:۰۰	۰۳:۵۰	خانه‌داری
۰۰:۰۱	۰۰:۰۲	۰۰:۰۲	۰۰:۰۳	فعالیت‌های داوطلبانه و خیریه
۰۳:۰۱	۰۰:۲۸	۰۰:۰۶	۰۰:۰۷	فعالیت‌های آموزشی و فراگیری
۰۰:۵۴	۰۱:۰۸	۰۱:۲۲	۰۱:۰۳	مشارکت اجتماعی
۰۰:۲۷	۰۰:۰۹	۰۰:۱۱	۰۰:۱۷	فعالیت‌های تفریحی و فرهنگی
۰۰:۱۹	۰۰:۱۸	۰۰:۱۷	۰۰:۱۴	فعالیت‌های ورزشی
۰۲:۱۸	۰۲:۰۲	۰۲:۱۷	۰۱:۵۳	استفاده از رسانه‌های جمعی
۱۳:۱۳	۱۳:۴۵	۱۵:۰۶	۱۳:۲۰	نگهداری و مراقبت شخصی
۰۰:۰۰	۰۰:۰۰	۰۰:۰۰	۰۰:۰۰	اظهار نشده

نمودار ۱۰- متوسط زمان سپری شده توسط افراد ۱۵ ساله و بیش‌تر برحسب گروه‌های فعالیت گذران وقت به تفکیک وضع
زناشویی در نقاط شهری کشور: زمستان ۱۳۹۳

(ساعت و دقیقه)

